

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní škola Tučapy, okres Tábor

391 26 Tučapy 200

Identifikátor školy: 600064930

Termín konání orientační inspekce: 26., 28. únor a 1. březen 2001

Čj.	077 43/2001-002555
Signatura	og7cu102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem integrovaného školského zařízení je obec Tučapy, adresa Obecní úřad Tučapy čp. 16, 391 26 Tučapy. Součástími zařízení jsou základní škola, školní družina, mateřská škola a školní jídelna. Výuka v základní škole, která byla předmětem orientační inspekce, je realizována dle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2. V základní škole je v každém ročníku jedna třída. Integrované zařízení nemá právní subjektivitu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

1. stupeň

Prvouka, přírodověda, vlastivěda

Časová dotace předmětů souhlasí s učebním plánem. Probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami. Ve všech sledovaných hodinách byly stanoveny vhodné a přiměřené výukové cíle. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky byla zajištěna.

Celkem bylo hospitováno 6 vyučovacích hodin. Výuka byla ve třech hodinách zajištěna učitelkami s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro 1. stupeň, ve třech hodinách učitelkami s odbornou způsobilostí pro 2. stupeň. Ve třídách byla motivační výzdoba s návazností na probírané učivo. Žáci byli pro výuku sledovaných předmětů vybaveni kvalitními učebnicemi, jejichž využití při výuce přírodovědy bylo minimální.

V části sledovaných hodin bylo vyučování založeno převážně na aktivní úloze vyučujících. Základem výuky byl výklad učiva, jeho zápis a opakování. Žáci nebyli zainteresováni na samostatném získávání a zpracování požadovaných poznatků. Nebyla jim přenechána iniciativa k řízenému vyhledávání, vypisování a objevování klíčových informací (čtení vhodných částí textu s porozuměním). Nedostávali příležitosti k předkládání výsledků své samostatné myšlenkové činnosti. Byly jim předkládány zpracované informace převážně k zapamatování. Jen částečně se dařilo zaměstnat žáky při opakování, kde využívali nové poznatky v praktických situacích nebo při vzájemné komunikaci.

Učivo ve všech třech sledovaných předmětech, prvouce, přírodovědě a vlastivědě, bylo žákům předkládáno věcně správně a srozumitelně. Vhodně byly využity názorné pomůcky. Pochopení a procvičení učiva byl věnován dostatek času. V úvodu a během hodin byli žáci pozitivně motivováni. V průběhu některých hodin chyběly relaxační a oddechové chvíle. V závěru hodin bylo shrnutí a upevnění probíraného učiva i zhodnocení činnosti žáků v hodinách hodně kusé.

Komunikativní dovednosti se dařilo rozvíjet pouze u části žáků, ačkoli příležitost k aktivnímu zapojení do výuky dostávali všichni. Zápisy učitelek na tabuli sloužily žákům jako osnova pro opakování a domácí přípravu. Počet známek v žákovských knížkách odpovídal hodinovým dotacím předmětů v učebním plánu.

Verbální projev všech učitelek byl jasný, zřetelný a žákům srozumitelný.

Kvalita výuky ve výše uvedených předmětech byla hodnocena jako průměrná.

1. a 2. stupeň

Německý jazyk

Časová dotace předmětu souhlasí s učebním plánem. Probírané učivo bylo v souladu s požadavky učebních osnov. Ve většině sledovaných hodin byly stanoveny vhodné a přiměřené výukové cíle. Plynulá návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky byla zajištěna.

Celkem bylo hospitováno 5 vyučovacích hodin. Výuka byla prováděna učitelkami s pedagogickou nikoliv však odbornou způsobilostí. Realizace výuky probíhala v kmenových učebnách, kam bylo nutno

pomůcky i didaktickou techniku na každou hodinu přenášet. V jedné hodině byly využity v učebně umístěné mluvnické nástěnné tabule. V učebnách však chyběly informace, aktuality a obrazový materiál s vazbou na německy hovořící země.

V hodině ve 4. ročníku byl v jejím průběhu nadměrně používán mateřský jazyk. Při opakování a upevňování probrané látky byla využita tabule, v jedné hodině byly využity magnetofonové nahrávky. Jiné učební pomůcky nebyly využívány. Pozitivní motivace byla zařazena pouze v úvodu hodin, v jejich průběhu úplně chyběla. Nebyly zařazovány relaxační prvky a oddechová zaměstnání (hry, soutěže). Úkol zadaný v jedné z hodin, tvoření vět v cizím jazyce podle vzoru v učebnici, byl bez uvedení osnovy a průpravných cvičení pro žáky příliš obtížný. Neúspěch při jeho plnění vedl k jejich pasivitě v dalším průběhu hodiny.

Na 2. stupni byla výuka účelně řízena. Kladem byla promyšlená organizace činností včetně snahy vyučujících o aktivní zapojení všech žáků do programu hodin. Promyšleně byla zařazena skupinová práce a individuální péče věnovaná prospěchově slabším žákům. Ve vyšších ročnících byl důraz v hodinách položen na upevnění gramatických vědomostí žáků. Ti velmi aktivně s učitelkou spolupracovali a prokazovali v této oblasti dobré znalosti. Méně příležitosti dostávali k samostatným souvislým mluvním projevům (rozhovorům, vyprávěním, popisům). V nižších ročnících byla výuka více zaměřena na rozvoj mluvních dovedností (většinou formou interakce otázka učitelky – odpověď žáka).

Písemné projevy žáků ve všech ročnících byly pravidelně hodnoceny a pečlivě kontrolovány. Jejich množství bylo úměrné věku a schopnostem žáků. Počet známek v žákovských knížkách byl dostatečný, v pestrém spektru známek bylo méně známek za samostatné mluvní projevy. Pro výuku byly používány platné učebnice.

Výuka německého jazyka měla celkově průměrnou úroveň.

Matematika

Časová dotace předmětu je v souladu se schváleným učebním plánem, členění učiva do ročníků odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Při plánování výuky byla zajištěna kontinuita mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd. Příprava pedagogů na výuku, bezprostřední i perspektivní, byla velmi dobrá. Podrobně byli vyučující informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Všichni vyučující předmětu byli pedagogicky a odborně způsobilí. Tato skutečnost příznivě ovlivňovala úroveň výuky. Ve škole byl dostatek vhodných prostor, které odpovídaly psychohygienickým zásadám. Odborná učebna předmětu nebyla zavedena. Vybavení užívaných učeben bylo účelné. K podpoře názornosti chyběly demonstrační číselné osy. Učební pomůcky byly pořizovány a modernizovány účelně. V kabinetu předmětu byl pořádek a přehled v uložení inventáře. Vše potřebné k realizaci výše uvedeného vzdělávacího programu bylo k dispozici. Učební prostředí bylo estetické, vyučující vytvářely podmínky pro dodržování psychohygienických zásad. Žákovské písemnosti byly systematicky sledovány.

Hospitace se uskutečnily u všech vyučujících předmětu. Stavba hospitovaných hodin odpovídala v úvodu předloženým výukovým cílům. Obsah hodin byl velmi dobře připraven. V 1. ročníku postrádala realizace programu hodiny větší a citlivější přizpůsobení specifické žáků tohoto věku a zařazení herních, zábavných a relaxačních prvků. Ve 4. ročníku v hodině geometrie nevyužila učitelka žádnou názornou pomůcku se vztahem k učivu. Všichni žáci v této hodině byli vybaveni potřebami pro rýsování. Praktickou stránku rýsování zvládali žáci velmi dobře a byli soustavně vedeni k získávání správných dovedností a návyků pro tuto činnost. Ve všech sledovaných hodinách byly výběr a množství informací přiměřené náročnosti učiva. Ve třídách 1. stupně byly pracovní postupy pestřejší, byl kladen důraz na upevňování a zrychlení potřebných numerických spojů a byly zde více rozvíjeny techniky podporující zapamatování učiva než ve třídách 2. stupně, kde byl větší důraz kladen na samostatnou práci a logické myšlení. Dominantní pracovní metodou byla přímá práce se žáky doplněná samostatnou prací žáků, která byla vždy provázena účinnou kontrolou vyučujících. Společným prvkem všech sledovaných hodin byly velmi dobrá pracovní kázeň, pozornost žáků, jejich motivace a snaha o spolupráci při plnění předkládaných úkolů. V průběhu výuky prokazovali žáci velmi dobré znalosti a vědomosti, byli

systematicky a důsledně vedení k logickému myšlení a estetice ve vedení svých zápisů. Ve všech hospitovaných hodinách měli žáci možnost vyjádřit vlastní názor a úspěšná byla snaha vyučujících o zapojení a uplatnění všech žáků při realizaci obsahu hodin. Ve výuce byli žáci vedeni ke schopnosti aplikovat probírané učivo na předkládaných úlohách. Učivo bylo žákům předkládáno obsahově a věcně správně. Výsledky práce žáků v hodinách byly průběžně vyhodnocovány při současném využívání zpětné vazby pro žáky i učitele. Hodnocení práce žáků bylo objektivní, spravedlivé a učiteli zdůvodněné. Zásada přiměřenosti a pozitivní hodnocení projevu žáků při vyučování byly společným jevem ve sledovaných hodinách. Závěrečné shrnutí učiva a zopakování základních poznatků nebylo provedeno ve všech hodinách. Žákovské písemnosti byly systematicky sledovány, klasifikační záznamy v žákovských knížkách byly konkrétní. Kontrolní písemné práce byly podrobně analyzovány, vyhodnoceny, doplněny přehledy nejčastějších nedostatků a následně opraveny.

Žáci respektovali a dodržovali dohodnutá pravidla jednání. Komunikace žáků s učiteli a naopak byla založena na vzájemné důvěře. Vyučující respektovali osobnost žáka a vhodně rozvíjeli komunikativní schopnosti žáků. Ve sledovaných hodinách bylo vytvořeno prostředí přiměřené tolerance. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla dobrá, k výuce projevovali žáci pozitivní vztah. Projevy nežádoucího chování se ve sledovaných hodinách neobjevily.

Na základě zjištěných skutečností byla výuka matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

2. stupeň

Přírodopis a chemie

Časové dotace předmětů a zařazení tematických celků do jednotlivých ročníků odpovídalo přijatému vzdělávacímu programu. Podle záznamů v třídních knihách bylo vyučováno učivo v souladu osnovami. Laboratorní práce byly zařazovány v návaznosti na jednotlivé tematické celky.

Hospitováno bylo ve dvou hodinách chemie a dvou hodinách přírodopisu. Výuka byla zajištěna učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učebny a odborná pracovna byly esteticky a účelně zařízeny. Žáci byli vybaveni kvalitními učebnicemi. Věcná náplň výuky odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům.

Ve většině sledovaných hodin byly uplatněny receptivní formy vyučování. To se projevilo verbálním předáváním informací bez aktivního podílu žáků, kteří nebyli zaměstnáváni vyhledáváním informací potřebných k poznání přírodních dějů. Samostatné poznávací dovednosti a schopnosti žáků nebyly plně využity, zejména ve výuce chemie. Vyučující přírodopisu vhodně rozdělovala učivo a výklad na kratší myšlenkové celky, které si žáci hned zapisovali a opakovali. Zájem žáků byl příznivě ovlivněn znalostí programu hodin a využitím názoru.

V hodinách chemie bylo zařazeno větší množství různých vzdělávacích cílů, výuka byla málo efektivní.

Motivace žáků prostřednictvím jejich samostatné činnosti při řešení úkolů, vyhledávání informací nebo zpracování závěrů, byly využity jen ojediněle.

Výkony žáků byly hodnoceny objektivně. Žáci byli ukáznění, dodržovali požadovaná pravidla jednání.

Verbální projev všech učitelek byl jasný, zřetelný a žákům srozumitelný.

Výuka přírodopisu a chemie byla hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve vybraných předmětech ve třídách 1. stupně byla hodnocena jako průměrná. Úroveň výuky německého jazyka sledovaná ve třídách 4. – 9. ročníku byla průměrná, výuka matematiky hospitovaná ve třídách 1. – 9. ročníku měla velmi dobrou úroveň. Výuka přírodopisu a chemie byla průměrné úrovně.

Celkově byla kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování vychází ze současného stavu a z dobré znalosti prostředí, ve kterém škola nachází. Prioritou výchovně vzdělávací práce školy je dobrá úroveň základního vzdělání včetně úspěšného přechodu do středních škol. Rozumové poznávání je v plánech spojeno s výchovou k vlastenectví, humanismu, demokracii a výchovou citovou. Záměry školy podporují rodiče i zřizovatel. Při plánování jsou využívány a začleňovány podněty pracovníků integrovaného zařízení. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, který je rozpracován tak, aby optimálně vyhovoval potřebám a zájmům žáků. Pro volný čas žáků nabízí škola tyto kroužky: sportovní gymnastika (2 skupiny), kopaná, jóga, výtvarná výchova (2 skupiny), dramatický, pěvecký, zdravotnický a náboženství. Pro integrované žáky se specifickými poruchami učení má škola vypracovány individuální plány, které respektují vyjádření a návrhy psychologické poradny a vyhovují potřebám žáků. Veškerá dokumentace k integrovaným žákům má velmi dobrou úroveň. Individuální práce s těmito žáky probíhá 2x týdně.

Organizování

Kompetence ředitele školy, jeho zástupce a výchovného poradce jsou jasně vymezeny. Celá organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Dokumentace, která upravuje organizaci výchovně-vzdělávací činnosti, je vedena. Z důvodu nevyhovující dopravní obslužnosti má škola výjimku z režimu vyučovacího dne týkající se délky přestávek povolenou na základě dokumentu MŠMT ČR čj. 27 050/2000-22 ze dne 11. 9. 2000.

Pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím, které jsou předávány uvnitř školy rychle a úplně, ochrana osobních dat je zajištěna. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Zákonným zástupcům žáků podává škola informace o žácích 4x ročně během třídních schůzek nebo po vzájemné dohodě učitelů se zástupci žáků kdykoli v průběhu školního roku. Rozhodnutí vydávaná ředitelem jsou adresná, včasná a konkrétní. Ředitel školy má písemné podklady o námětech a připomínkách rodičů a operativně s nimi nakládá. Na veřejnosti v obci se škola prezentuje dvěma veřejnými vystoupeními v průběhu školního roku. V rámci Dne Země žáci dle místa bydliště provádějí úklid v příslušných obcích. Den dětí je dvoudenní akcí, která je jeden den vyplněna sportovními soutěžemi a druhý den kulturními aktivitami. Pro žáky pořádá škola v době mimo vyučování 1x měsíčně zájezdy do plaveckých bazénů, 2x za rok zájezdy do zajímavých míst republiky, o prázdninách týdenní putovní tábor.

Výroční zpráva o činnosti školy za rok 1999/2000 pojednává o všech součástech integrovaného zařízení. Byla projednána v pedagogické radě, projednána se zřizovatelem a zaslána Školskému úřadu. Informace o volném přístupu k informacím a jejím praktickém provádění je zveřejněna ve vstupním prostoru budovy. Předpisy vztahující se k této problematice jsou k nahlédnutí v kanceláři ředitele školy. Je zde upozornění, že ředitel či zástupce ředitele nesmí poskytnout informaci, která je uvedena v čl. 5 Pokynu MŠMT ČR čj. 31 479/99-14.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy výrazně upřednostňuje dohodu před direktivním způsobem řízení. K realizaci námětů, nápadů a uplatnění schopností pracovníků zaujímá jednoznačně pozitivní přístup.

Řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Celkově je účinné, funkční a pružně reaguje na vznikající situace. Začínající a nekvalifikovaní učitelé ve škole nejsou. Kriteria pro hodnocení má ředitel vypracována a pracovníci zařízení jsou s nimi seznámeni. Tato kriteria vycházejí ze systému, který má ředitel vytvořen pro morální a hmotné stimulování zaměstnanců. Hodnocení je realizováno 4x ročně. Sebehodnocení školy je součástí již výše zmiňované Výroční zprávy o činnosti školy.

Kontrolní mechanismy

System kontroly je v Plánu práce specifikován vůči všem oblastem řízení a jednotlivým součástem integrovaného zařízení. Z dokladů a dokumentů vztahujících se ke kontrole výchovně-vzdělávací činnosti školy je však zřejmé, že počet provedených hospitací zaostává za plánem. Z výsledků práce školy je patrná dobrá kontrolní činnost jejího vedení a náprava zjištěných nedostatků, avšak písemné doklady z této činnosti se v dokumentaci objevují sporadicky.

Hodnocení kvality řízení

Plánování, organizování, vedení pracovníků včetně jejich motivování byly velmi dobré. Kontrolní mechanismy byly dobré.

Kvalita řízení byla na základě provedených zjištění hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Koncepce a Plán práce základní školy pro školní rok 2000/2001
- Dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Dokumentace zdravotně postižených žáků integrovaných v základní škole
- Individuální plány pro integrované žáky
- Plán kontrolní a hospitační činnosti
- Tematické plány sledovaných předmětů
- Záznamy o kontrolní a hospitační činnosti ředitele školy a jeho zástupce
- Hospitační záznamy členů inspekčního týmu
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 228/00/b-TA vydané Školským úřadem v Táboře dne 13. 12. 2000
- Úprava režimu vyučovacího dne týkající se krácení přestávek čj. 27 050/2000-22 vydaná MŠMT ČR dne 11. 9. 2000
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- Přehled zájmových aktivit pro volný čas žáků

ZÁVĚR

Na základě poznatků z realizované hospitační činnosti ve vybraných předmětech byla úroveň vzdělávání hodnocena jako dobrá. Kvalita řízení ve sledované součásti integrovaného zařízení, v základní škole, byla souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Celkově plní základní škola, jako součást integrovaného školského zařízení, svou výchovně vzdělávací funkci v obci velmi dobře.

Doporučení:

V učebnách umístit demonstrační číselné osy

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Sedláček	František Sedláček v. r.
Členové týmu	Mgr. Jana Dostálová	Jana Dostálová v. r.
	Miloš Vogeltanz	Miloš Vogeltanz v. r.

V Táboře dne 12. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. března 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Lubomír Turín	Lubomír Turín v. r..

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad referát školství Husovo nám. 2938 390 02 Tábor	2001-04-12	79/2001
Zřizovatel: Obecní úřad Tučapy čp. 16 391 26 Tučapy	2001-04-12	80/2001

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		K inspekční zprávě nepodal ředitel školy připomínky.